

บทคัดย่อ

เมื่อรัฐบาลได้เข้าบริหารประเทศเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ นั้น ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาที่ท้าทายสำคัญยิ่ง ๒ ประการ คือ ทำอย่างไรประเทศไทยจะสามารถหลุดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ได้เริ่มก่อตัวขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ และทำอย่างไรจึงจะสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ของประเทศให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมมีความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก

ในขณะนั้น พื้นฐานเศรษฐกิจภายในประเทศยังคงอ่อนแอและเปราะบาง ทั้งนี้เพราะปัญหาโดยส่วนใหญ่ถูกทิ้งไว้ไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องมานานจนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีความซับซ้อนเชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน กล่าวคือภาคประชาชนอ่อนแอ ทำให้มีกำลังซื้อในประเทศไม่เพียงพอในการพลิกฟื้นเศรษฐกิจ ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนในชนบทมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ซึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำ การที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบได้อย่างเพียงพอ รวมทั้งมีภาระหนี้สินสูง ในขณะที่ประชาชนในเมืองมีรายได้น้อยไม่มั่นคงอันเป็นผลมาจากการปรับตัวของภาคธุรกิจต่อวิกฤตเศรษฐกิจ โดยการเลิกกิจการ การปรับลดค่าใช้จ่ายหรือขนาดขององค์กร กำลังซื้อภายในประเทศยังไม่เข้มแข็งพอ ภาคเศรษฐกิจที่แท้จริงกำลังเผชิญกับปัญหาการถดถอยของขีดความสามารถในการแข่งขัน อุตสาหกรรมหลายประเภทไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สำคัญคือ ระบบสถาบันการเงินยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่ตามปกติในการเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ อีกทั้งตลาดทุนไทยกำลังเผชิญกับภาวะซบเซาอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งระดมทุนและแหล่งลงทุนระยะยาวของระบบเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากการที่ตลาดทุนในช่วงที่ผ่านมาไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความสมดุลกับโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจและการเงินโดยรวม นอกจากนี้ การดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจมีข้อจำกัดอันเนื่องมาจากภาระหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้นมากในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา

ในขณะเดียวกัน เงื่อนไขปัจจัยสภาพแวดล้อมของเศรษฐกิจโลกยังไม่เอื้ออำนวยต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยที่มีการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงต่อเนื่องมาจากปลายปี ๒๕๕๓ ประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ซึ่งเป็นประเทศผู้ค้ารายใหญ่ของไทยมีแนวโน้มเศรษฐกิจที่ชะลอตัว จากการศึกษาโครงสร้างเศรษฐกิจไทยในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันยังคง

พึ่งพิงเศรษฐกิจโลกมาก การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกย่อมส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยอย่างมีอาจปฏิเสธได้

ปัญหาและข้อจำกัดดังที่ได้กล่าวข้างต้น ทำให้กลไกการบริหารเศรษฐกิจมหภาคและระบบสถาบันการเงินที่ผ่านมาไม่สามารถผลักดันให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างมั่นคงและต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจไทยใหม่ โดยมองภาพให้ครบถ้วนอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่จะรักษาไว้ซึ่งการเติบโตของเศรษฐกิจไทยอย่างมีคุณภาพและเสถียรภาพ การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในช่วงต่อไปจะเน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง กับการสร้างความเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศกับเศรษฐกิจโลกอย่างรู้เท่าทันภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (“Dual Track Plus” Development Model) โดยเน้นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและการลงทุนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

รัฐบาลจึงได้กำหนดกรอบนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและการบริหารการคลังที่ยั่งยืน การใช้จ่ายอย่างรัดกุมและเกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการเพิ่มรายได้ให้รัฐโดยให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินของรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีเป้าหมายเศรษฐกิจมหภาคจะมุ่งเน้นการดำเนินการให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวเข้าสู่ระดับร้อยละ ๕ - ๖ มีอัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี รักษาการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดให้คงอยู่เฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑ - ๒ ของ GDP และการรักษาทุนสำรองเงินตราต่างประเทศให้มีเสถียรภาพ สำหรับกรอบนโยบายที่จะดูแลให้ฐานะการคลังมีความมั่นคงและยั่งยืน ได้กำหนดเป้าหมายไว้ ๓ ประการ คือ การวางรากฐานให้ดุลเงินสดของรัฐบาลกลับเข้าสู่สมดุลภายในปี ๒๕๕๓ การจำกัดหนี้ภาครัฐไม่ให้เกินร้อยละ ๖๕ ของ GDP และการดูแลภาระการชำระหนี้ในงบประมาณไม่ให้เกินร้อยละ ๑๖ ของงบประมาณรายจ่าย

เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงมากกว่าที่คาดไว้เดิม ส่งผลให้ต้องมีการทบทวนประมาณการเป้าหมายเศรษฐกิจมหภาคที่ทำไว้เดิมเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๔ โดยยอมให้มีการขาดดุลการคลังเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันมิให้เศรษฐกิจไทยหดตัวอย่างรุนแรงจนก่อให้เกิดปัญหาสังคมในอนาคต อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงสามารถรักษาวินัยและความยั่งยืนทางการคลังไว้ได้ กล่าวคือ การขาดดุลเงินสดจะสูงสุดในปี ๒๕๔๕ ที่ประมาณร้อยละ ๔ ของ GDP (เดิมขาดดุลสูงสุดในปี ๒๕๔๕ ที่ระดับร้อยละ ๓.๒ ของ GDP) และการขาดดุลจะลดลงอย่างต่อเนื่องจนเริ่มเกินดุลในปี ๒๕๕๒ รัฐบาลยังคงมีงบ

ประมาณเพียงพอสำหรับการรักษาเสถียรภาพและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยมีสัดส่วนของงบประมาณร้อยละ ๒๓ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และยังคงรักษาภาระหนี้ต่องบประมาณไว้ไม่ให้เกินกว่าร้อยละ ๑๖ ได้ตามเป้าหมายเดิม แม้ว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP จะสูงสุดที่ประมาณร้อยละ ๖๕ ในปี ๒๕๔๕ เทียบกับร้อยละ ๖๐ ของประมาณการเดิม

นโยบายเศรษฐกิจประกอบด้วย นโยบายด้านการคลัง ที่มุ่งเร่งรัดการกระตุ้นเศรษฐกิจที่มีผลต่อการยกระดับรายได้ของประชาชนและหยุดการหดตัวทางเศรษฐกิจ โดยคงภาวะการขาดดุลการคลังต่อไปอีกระยะหนึ่งในกรอบการรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพ และวินัยการคลังที่เหมาะสม จะจัดทำงบประมาณโดยยึดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเป็นที่ตั้ง ปฏิรูประบบและกระบวนการจัดสรรและจัดทำระบบการเบิกจ่ายงบประมาณใหม่ ปรับปรุงระบบภาษีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและบริหารการคลังอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน สำหรับนโยบายการเงิน สถาบันการเงินและตลาดทุนนั้น รัฐบาลเน้นการดำเนินนโยบายการเงินที่เอื้อต่อการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ภาคเศรษฐกิจจริง เพื่อให้เกิดการขยายตัวของภาคธุรกิจ กระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินนโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อกระบวนการสร้างรายได้ของประชาชนทุกระดับ และเอื้อต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ เร่งพัฒนาและฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินของประเทศให้สามารถทำหน้าที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ตามปกติ พัฒนาและปรับบทบาทสถาบันการเงินของรัฐให้เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมกิจการที่มีศักยภาพในการสร้างรายได้อย่างเร่งด่วน รวมทั้งเร่งพัฒนาตลาดการเงินตลาดทุน และตลาดตราสารหนี้

๒.๑ การดำเนินนโยบายด้านการคลัง

รัฐบาลจำเป็นต้องใช้นโยบายการคลังขาดดุลอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบแนวคิดที่เน้นการกระจายงบประมาณลงสู่ชนบทหรือรากหญ้าอย่างแท้จริงแทนการใช้งบประมาณแบบเดิมซึ่งเน้นการทำโครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้วัตถุดิบหรือสินค้านำเข้าในสัดส่วนที่สูง โดยมุ่งให้เกิดการหมุนเวียนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Multiplier Effect) หลายรอบ เริ่มด้วยการจัดท่างบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๕ แบบขาดดุล จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท วงเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ ๑๒.๔ จุดเด่นของการจัดท่างบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๕ คือ การปรับแนวทางการจัดทำและบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยนำผลงานที่ผ่านมา ร่วมพิจารณาประกอบ มุ่งความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดมีเป้าหมายกระตุ้นเศรษฐกิจที่

๑๓๘

รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ปีที่หนึ่ง (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)

ชัดเจนโดยให้ผลประโยชน์ตกอยู่กับประชาชนโดยเฉพาะระดับรากหญ้า ขณะเดียวกันก็พร้อมในการรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกที่มีแนวโน้มผันผวน นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท ที่เน้นโครงการที่จะเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ ขยายผลหรือต่อยอดโครงการเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือโครงการใหม่ที่เสริมแผนงานเดิมที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ และที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาระยะยาว โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน ๑ ปี และไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ใช้จ่ายจากงบประมาณส่วนนี้ไปแล้วทั้งสิ้น ๓๓ โครงการ วงเงิน ๑๙,๕๐๔.๓๕ ล้านบาท รัฐบาลยังได้ให้มีการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างใกล้ชิด ปรับกระบวนการและระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบการบัญชี ระบบการตรวจสอบและประเมินผลโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความรวดเร็ว ถูกต้อง และป้องกันปัญหาการทุจริตได้ สำหรับการดำเนินมาตรการด้านรายได้มีการปรับปรุงระบบภาษีต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เพิ่มรายได้ให้รัฐโดยให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด เช่น ปรับปรุงอัตราภาษีสุราและยาสูบซึ่งเป็นของฟุ่มเฟือย คาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๗,๔๗๙ ล้านบาท ปรับปรุงระบบการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อประสิทธิภาพและความเป็นธรรม อนึ่ง การจัดเก็บรายได้ภาษีทั้งหมดของปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ปรากฏว่าสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ ๗๘๙,๒๔๓ ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าประมาณการในเอกสารงบประมาณ ๘๐๕,๐๐๐ ล้านบาท ร้อยละ ๒.๕ ในขณะที่ผลการจัดเก็บรายได้ทั้งหมดในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ปรากฏว่ารัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้รวม ๒๐๑,๐๐๔ ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมาย ๙,๘๗๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕.๒ (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ ๘.๔) ส่วนรายได้สุทธิสูงกว่าเป้าหมาย ๒,๓๘๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑.๔ มีการขยายเวลาคงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ไปอีกจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ เพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้กับผู้บริโภคในส่วนของการบริหารหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับต่ำลงได้ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้การดำเนินการเรื่องนี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ซึ่งเป็นการรวบรวมกฎหมายต่าง ๆ ที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการบริหารจัดการหนี้ให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อความคล่องตัว มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหนี้สาธารณะเพื่อกำกับดูแลดำเนินนโยบายด้วย สำหรับในส่วนของการบริหารและปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภาครัฐได้ออกพันธบัตรควบคุมการบริหารหนี้ที่จะลดภาระขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารเงินทุน ได้แก่ การออกพันธบัตรรัฐบาลสำหรับปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ครั้งที่ ๕ วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท พันธบัตรการออมทรัพย์สำหรับ

ประชาชน ครั้งที่ ๑ วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ปรับโครงสร้างหนี้ที่ครบกำหนด วงเงินรวม ๙๖,๐๔๐ ล้านบาท จัดหาเงินกู้ระยะยาวทดแทนเงินกู้จาก ADB สามารถลดภาระดอกเบี้ยได้ประมาณ ๒,๘๗๑ ล้านบาท และออกพันธบัตร Samurai Bond วงเงินรวม ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๒ การดำเนินนโยบายการเงิน สถาบันการเงิน และตลาดทุน

ได้ออกพันธบัตรเพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน การปรับโครงสร้างหนี้พันธบัตรรัฐบาล ที่ผ่านมามีการออกพันธบัตรรัฐบาลไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ชำระคืนเงินต้นไปแล้วบางส่วนจำนวน ๑,๐๓๔.๕๒ ล้านบาท คงเหลือ ๔๙๘,๙๖๖.๔๘ ล้านบาท สำหรับการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินที่รัฐเข้าไปแทรกแซงได้เพิ่มความแข็งแกร่งให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐผ่านบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย โดยมีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ขณะเดียวกันก็ได้พยายามดำเนินมาตรการให้สถาบันการเงินของรัฐเป็นตัวเร่งธุรกรรมทางเศรษฐกิจในภาวะที่เศรษฐกิจยังไม่ปกติ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐเป็นแกนนำในการพิจารณาการขยายสินเชื่อโดยมีเป้าหมายให้ปล่อยกู้เพิ่มประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านบาทในปีแรก จัดทำโครงการประกันสินเชื่อแบบรับความเสี่ยงร่วมกันสำหรับสินเชื่อใหม่ของ SMEs จัดตั้งโครงการสามประสานกู้เศรษฐกิจส่งออก เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกที่เป็น SMEs ที่มีปัญหาสภาพคล่อง และโครงการช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยอาคารเช่าซื้อในโครงการเคหะชุมชนรวมค่าแห่งของการเคหะแห่งชาติ เป็นต้น ในส่วนของการพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุนได้จัดตั้ง Matching Fund เพื่อให้มีเงินตราต่างประเทศมาลงทุนในประเทศโดยรัฐบาลเข้าร่วมทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของวงเงินลงทุน และให้มีมืออาชีพเป็นผู้บริหารกองทุนเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับต่างประเทศ กำหนดแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนซึ่งครอบคลุมถึงมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาระบบตลาดหลักทรัพย์ เพิ่มทางเลือกในการระดมทุนให้แก่บริษัทไทย และช่วยลดภาระหนี้สินในการกู้ยืมของบริษัทไทย ทั้งนี้ได้ดำเนินมาตรการในการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อจูงใจให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แก้ไขปัญหาของการซื้อขายตราสารหนี้เพื่อให้คล่องตัวและจูงใจนักลงทุน สนับสนุนการทำธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์ให้เป็นหลักทรัพย์ แก้ไขหลักเกณฑ์ เงื่อนไขของการยกเว้นภาษีเงินได้กรณีกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการลงทุนแบบระยะยาว รวมถึงการกำหนดมาตรการการซื้อหุ้นคืน นอกจากนี้ ยังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทมหาชนแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่กำหนด

นโยบาย มาตรการ ระบบ และวิธีดำเนินการที่จะบรรลุบรรษัทภิบาลที่ต้องการยกระดับให้สูงขึ้นแก่สถาบัน สมาคม บริษัท และหน่วยงานของรัฐในตลาดทุนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งนี้ยังถือเป็นการสนับสนุนมาตรการในเรื่องการสร้างระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมด้วย

๒.๓ การกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างแรงจูงใจให้ชาวต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ

โดยมุ่งที่จะดึงนักลงทุนและผู้มีความรู้จากต่างประเทศเข้ามา ขณะเดียวกันก็รักษานักลงทุนและผู้มีความรู้ชาวต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทยแล้วให้อยู่ต่อไปโดยใช้มาตรการจูงใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของแรงงาน การให้สิทธิในการเช่าที่ดิน การซื้ออาคารชุดและที่ดิน การให้ถิ่นที่อยู่ การให้สัญชาติ การอำนวยความสะดวกในเรื่องของการออกวีซ่าเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค รวมถึงการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาคด้วย

๒.๔ การกระตุ้นการฟื้นตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

เป็นการดำเนินการที่สำคัญอีกประการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ซึ่งรัฐบาลได้ออกมาตรการด้านภาษีเพื่อลดภาระของภาคเอกชนและสนับสนุนด้านการเงินเพื่อเสริมสร้างอุปสงค์ เช่น การหักลดหย่อนภาษีในการซื้ออาคาร อาคารพร้อมที่ดิน ห้องชุดในอาคารชุดหรือที่ดินพร้อมที่ว่าจะจ้างสร้างอาคารในที่ดิน การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น สำหรับการซื้ออาคารถาวรเป็นกรณีพิเศษ โครงการสินเชื่อร้อยละ ๑๐๐ ของราคาประเมินหรือตามราคาซื้อขายของธนาคารอาคารสงเคราะห์เพื่อสร้างอุปสงค์ในกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อที่แน่นอนและมั่นคง โครงการนำร่องการแก้ไขปัญหาวิกฤตอสังหาริมทรัพย์ภาคเอกชนโดยคัดเลือกโครงการสินทรัพย์ที่เป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) มาดำเนินการพัฒนาต่อจนแล้วเสร็จ และโครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการสมาชิก กบข. ทั้งนี้ รวมไปถึงการขยายเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีหลายประเภทเพื่อสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ด้วย ❀

รายละเอียด

๒.๑ นโยบายด้านการคลัง

๒.๑.๑ การจัดทำและบริหารงบประมาณ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รัฐบาล ได้ดำเนินการดังนี้

๒.๑.๑.๑ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๕ แบบขาด

ดุล ได้เตรียมงบประมาณประจำปีแบบขาดดุลจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยประมาณการรายได้ ๘๒๓,๐๐๐ ล้านบาท และตั้งวงเงินงบประมาณรายจ่าย ๑,๐๒๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าจากวงเงินงบประมาณปีก่อนที่กำหนดไว้ที่ ๙๑๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๔ งบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๔๕ มีจุดเด่นที่ชัดเจนอย่างน้อย ๓ ประการ คือ

๑) มีการปรับแนวทางการจัดทำและบริหารงบประมาณรายจ่าย

เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ตามนโยบายสำคัญของ รัฐบาล โดยนำเป้าหมายการให้บริการและผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา มาร่วมพิจารณาประกอบ ทั้งนี้เพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณเฉพาะรายการที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและมีประโยชน์สูงสุด

๒) มีเป้าหมายในการกระตุ้นเศรษฐกิจที่ชัดเจน

โดยมุ่งให้ผลประโยชน์ตกอยู่กับประชาชนโดยเฉพาะในระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการบริโภคเป็นสัดส่วนสูงเพื่อเทียบกับรายได้ ซึ่งก่อให้เกิดตัวคูณทางเศรษฐกิจต่อไปอีกหลายทอดและส่งผลให้เกิดการจ้างงานและการลงทุนต่อไป

๓) มีความพร้อม

ในการรองรับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกมีแนวโน้มผันผวน โดยการใช้นโยบายงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุล ในขนาดเพียงพอที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจในสถานการณ์ที่เลวร้าย อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวลง ในขณะที่นโยบายการเงินยังมีข้อจำกัด การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายขาดดุลดังกล่าวจะมีผลสนับสนุนการขยายตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ

เนื่องจากอุปสงค์จากภาคเอกชนยังไม่เข้มแข็ง เพียงพอ รัฐบาลจึงมีภารกิจเร่งด่วนที่ชัดเจน ในฐานะที่เป็นผู้นำในการกระตุ้นอุปสงค์ของตลาดภายในประเทศ โดยมีเป้าหมายที่จะหยุดการหดตัวและกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจ จำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังขาดดุลอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบแนวคิดที่เน้นการกระจายงบประมาณให้ลงสู่ชนบทหรือรากหญ้าอย่างแท้จริง แทนการใช้งบประมาณแบบเดิมซึ่งเน้นการทำโครงการใหญ่ ๆ ที่ต้องใช้วัตถุดิบหรือสินค้านำเข้าในสัดส่วนที่สูง โดยเชื่อมั่นว่าการกระจายเงินทุนไปสู่หมู่บ้านและภาคการเกษตรจะก่อให้เกิดการจ้างงาน เกิดการสร้างรายได้ ก่อให้เกิดการหมุนเวียนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Multiplier Effect) หลายรอบ โอกาสที่จะชะลอการหดตัวของเศรษฐกิจหรืออาจหมายถึงการพลิกฟื้นในเศรษฐกิจรากหญ้าจึงมีอยู่ค่อนข้างสูง

๑๔๒

รายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ รัฐบาล พันธำรงโท ทักษิณ ชินวัตร ปีที่หนึ่ง (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ - วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕)

การพิจารณากลับกรองโครงการเร่งด่วน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ได้เน้นให้ความสำคัญกับโครงการที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ด้านต่าง ๆ คือ

- (๑) **การสร้างงาน** โดยเฉพาะโครงการที่ก่อให้เกิดการจ้างแรงงานท้องถิ่น และเน้นการใช้วัตถุดิบ/วัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศเป็นหลัก
- (๒) **การสร้างรายได้** สนับสนุนโครงการที่ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิต การยกระดับคุณภาพมาตรฐาน การเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม
- (๓) **การขยายผลหรือต่อยอดโครงการเดิมที่ดีที่มีอยู่แล้ว หรือเป็นโครงการใหม่ที่เสริมแผนงานเดิมที่มีอยู่ให้สมบูรณ์** เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และขยายประโยชน์ออกไปได้มากยิ่งขึ้น
- (๔) **การวางรากฐานการพัฒนาระยะยาว** เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ค้ำยกภาพของคนและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งนี้มีระยะเวลาการดำเนินการไม่เกิน ๑ ปี และไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป

๒.๑.๑.๒ การจัดตั้งทำงบประมาณสำรองเพื่อการกระตุ้น

เศรษฐกิจ ๕๘,๐๐๐ ล้านบาท หากสถานการณ์เศรษฐกิจมหภาคไม่ได้ชะลอตัวมากนักก็ไม่จำเป็นต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำรองดังกล่าว เพื่อมิให้ขาดดุลงบประมาณมากเกินไปเกินความจำเป็นในทางตรงกันข้าม หากสถานการณ์เศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจโลกมีความผันผวนสูง นโยบายงบประมาณสำรองดังกล่าวจะก่อให้เกิดความยืดหยุ่น ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารเศรษฐกิจมหภาคมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการกลับกรอง ฯ ได้มีการประชุมพิจารณากลับกรองโครงการรวม ๑๖ ครั้ง โดยได้พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการและนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแล้วจำนวน ๓๒ โครงการ วงเงิน ๑๙,๐๕๑.๘๑ ล้านบาท

แผนงาน	กรอบวงเงิน (ล้านบาท)	คณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว		วงเงินคงเหลือ (ล้านบาท)
		จำนวนโครงการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	
๑. เกษตร	๑๕,๕๐๐	๘	๔,๗๗๖.๗๙	๑๐,๗๒๓.๒๑
๒. อุตสาหกรรม/SMEs	๘,๐๐๐	๗	๒,๒๓๔.๙๕	๕,๗๖๕.๐๕
๓. ท่องเที่ยว	๖,๐๐๐	๘	๕,๗๖๓.๗๔	๒๓๖.๒๖
๔. ชุมชน	๘,๕๐๐	๐	-	๘,๕๐๐.๐๐
๕. ผีก่อบรม	๘,๐๐๐	๙	๖,๒๓๖.๓๔	๑,๗๖๓.๖๖
รวม	๕๖,๐๐๐	๓๒	๑๙,๐๕๑.๘๑	๒๖,๙๔๘.๑๘

อนึ่ง มีโครงการตามนโยบายรัฐบาลอีก ๑ โครงการ ได้แก่ แผนป้องกันและแก้ไขปัญหา อุทกภัยจังหวัดอุดรธานี วงเงิน ๔๕๒.๕๓ ล้านบาท **รวมโครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ใช้จ่ายจากค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจแล้วทั้งสิ้น ๓๓ โครงการ วงเงิน ๑๙,๕๐๔.๓๕ ล้านบาท** ทำให้มีวงเงินคงเหลือทั้งสิ้น จำนวน ๒๖,๔๙๕.๖๕ ล้านบาท (ไม่รวมวงเงินตามโครงการรักษาเสถียรภาพสินค้าเกษตรตามนโยบายรัฐบาลจำนวน ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาของการพิจารณาโครงการที่จะขอใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนี้ นั่นคือ หน่วยงานต่าง ๆ มักจะเสนอโครงการที่มีลักษณะเป็นงานประจำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการใช้งบประมาณเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจ นอกจากนี้ เนื่องจากการมีระยะเวลาจัดเตรียมโครงการสั้น ทำให้ขาดความสมบูรณ์ในรายละเอียด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ได้พยายามพัฒนาโครงการร่วมกับหน่วยงานหลักในแต่ละแผนงานและหน่วยงานเจ้าของโครงการ อนึ่ง ปัญหาความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่รัฐบาลได้กำชับให้คณะกรรมการกฤษฎีกาโครงการ ฯ ให้ความสำคัญติดตามประเมินผล และเร่งรัดการดำเนินโครงการรวมทั้งการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๑.๓ การเร่งรัดการติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ได้เร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างใกล้ชิด โดยได้กำหนด**แนวทางและมาตรการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินภาครัฐ**ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีเป้าหมายการเบิกจ่ายร้อยละ ๙๑.๕ และเพื่อให้การติดตามดังกล่าวครอบคลุมถึงการใช้จ่ายเงินของรัฐวิสาหกิจ เงินกู้ต่างประเทศ และเงินกองทุนนอกงบประมาณในความรับผิดชอบของส่วนราชการ รวมทั้งสามารถติดตามผล วิเคราะห์ภาพรวมการใช้จ่ายเงินของภาครัฐ และกำหนดมาตรการเร่งรัดหรือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ผลการเบิกจ่ายคิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒ ของวงเงินงบประมาณ (๙๑๐,๐๐๐ ล้านบาท) ต่ำกว่าเป้าที่ตั้งไว้ประมาณร้อยละ ๙๐ อยู่ร้อยละ ๐.๗๖ แต่สูงกว่าอัตราการเบิกจ่ายของปีงบประมาณก่อนร้อยละ ๐.๗๗ หรือ ๕๑,๑๗๘ ล้านบาท โดยสาเหตุสำคัญในการเบิกจ่ายต่ำกว่าเป้า คือ การปรับลดราคากลางและการปรับลดงบประมาณเพื่อจัดสรรใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ ความล่าช้าในการดำเนินงานโครงการถ่ายโอน ฯ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการขาดความพร้อมในการดำเนินโครงการของส่วนราชการ

ได้ทดลองใช้ระบบดังกล่าวกับจังหวัด
ทดลองแบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา
จังหวัดที่ยกเคียง และจังหวัด
ที่กระทรวงการคลังกำหนดเพิ่มอีก
๓ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑๓ จังหวัด ตั้งแต่
๒๑ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และ
จะขยายขอบเขตให้ครอบคลุมระบบอื่น
เพิ่มอีก เช่น ระบบบำเหน็จบำนาญ
และระบบจ่ายเงินเดือน โดยคาดว่าจะ
ครอบคลุมทุกจังหวัดภายในสิ้นปี
งบประมาณ ๒๕๕๖ นี้ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ นี้
ยังอยู่ในระหว่างการจัดทำโครงการ

๒.๑.๑.๔ การปรับกระบวนการและระบบการเบิกจ่ายงบประมาณ ระบบการบัญชี ระบบการตรวจสอบและประเมินผลโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ เพื่อลดขั้นตอนการเบิกจ่ายและสามารถรายงานทางบัญชีและมีระบบติดตามประเมินผลได้อย่างทันการณ อีกทั้งยังขจัดปัญหาอุปสรรคได้ จะทำให้ระบบการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและโปร่งใส เป็นเครื่องมือบริหารด้านการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ตลอดจนมีระบบกำกับควบคุมและตรวจสอบได้

๒.๑.๒ มาตรการด้านรายได้

๒.๑.๒.๑ การปรับปรุงระบบภาษีให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานในการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจในอนาคต ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรและอุตสาหกรรมไทย เช่น เห็นชอบการขึ้นอัตราอากรขาเข้าของสัตว์น้ำ จากร้อยละ ๐ เป็นร้อยละ ๕ ทั้งนี้ ซึ่งผลจากการขึ้นอัตราอากรขาเข้านี้จะช่วยคุ้มครองผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำภายในประเทศ แต่ไม่มีผลต่อผู้ผลิตเพื่อการส่งออกเนื่องจากจะยังได้รับการยกเว้นอัตราอากรเช่นเดิม การให้ปรับลดอัตราอากรขาเข้ากลุ่มวัตถุดิบตามขั้นตอนการผลิต และปัจจัยการผลิตที่ไม่มีผลิตในประเทศ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการในส่วนของวัตถุดิบ และปัจจัยการผลิตของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการส่งออก และยังคงแก้ไขปัญหาความล้นเกินของภาษีได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อลดอัตราอากรขาเข้าภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยเพิ่มจำนวนรายการที่มีอัตราภาษี อยู่ระหว่างร้อยละ ๐ - ๕ จากร้อยละ ๘๕ ของจำนวนรายการในบัญชีลดภาษี (IL) เป็นร้อยละ ๙๐ ทั้งนี้ การดำเนินการนี้เป็นการดำเนินการมาตรการเข้มขึ้น (Bold Measure) ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกก่อตั้งของ AFTA ลดภาษีสินค้าใน IL เหลือร้อยละ ๐ - ๕ จำนวนร้อยละ ๙๐ ของจำนวนรายการ นอกจากนั้น ยังได้ดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าการลงทุนของภูมิภาค โดยออกมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลลงเหลือ

ร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิให้แก่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่คนต่างด้าวซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงาน ฯ โดยจะให้เป็นการทั่วไปและตลอดไปสำหรับผู้ประกอบกิจการที่จะมาก่อตั้งสำนักงาน ฯ ที่เข้าข่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้มาตรการดังกล่าวได้มีการศึกษาเปรียบเทียบและพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับมาตรการด้านภาษีที่ประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียได้ใช้ในการจูงใจในการก่อตั้งสำนักงาน ฯ

๒.๑.๒.๒ การเพิ่มรายได้ให้รัฐโดยให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจจำเป็นต้องหารายได้เพิ่มเพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณค่าใช้จ่ายที่จัดเตรียมขึ้นอีกด้วย มาตรการจัดเก็บภาษีที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย

๑) การปรับปรุงอัตราภาษีสุราและยาสูบซึ่งเป็นของฟุ่มเฟือย ปรับปรุงอัตราภาษีสรรพสามิตสุราและค่าแอสแตมปียาสูบ อาทิ แอสแตมปียาสูบ จากอัตราร้อยละ ๗๑.๕ เป็น ๗๕ และวิสกี้จากอัตราร้อยละ ๒๕ เป็น ๔๕ นอกจากนี้จะทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นแล้วยังเป็นส่งเสริมให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยและสินค้าที่บริโภคแล้วก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดีด้วย

๒) การปรับปรุงระบบการหักภาษี ณ ที่จ่ายเพื่อประสิทธิภาพและความเป็นธรรม การจัดเก็บภาษีในปัจจุบันยังมีปัญหาที่เกิดจากความไม่เท่าเทียมกันหรือขอบเขตครอบคลุมยังไม่เหมาะสม การหักภาษี ณ ที่จ่ายในขณะที่ผู้มีเงินได้มีความพร้อมในการเสียภาษีเป็นหนทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะเป็นการป้องกันปัญหาการชำระภาษีไม่ถูกต้องโดยไม่เจตนา ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในระบบการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตลอดจนเป็นการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีได้ทางหนึ่ง โดยที่รัฐสามารถใช้ระบบการหักภาษี ณ ที่จ่ายในการควบคุมและติดตามการเสียภาษีได้ถูกต้องครบถ้วนโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้ปรับปรุงกฎหมายการจัดเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายในบางลักษณะเพิ่มเติม โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระภาษีตามกฎหมายแต่อย่างใด

๓) การขยายเวลาคงอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ต่อไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้กับผู้บริโภค

การเพิ่มการจัดเก็บรายได้ที่เป็นภาษีนั้น ได้เน้นการจัดเก็บรายได้ที่จะไม่ทำให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยเดือดร้อน

คาดว่ารัฐจะมีรายได้จากการใช้มาตรการปรับปรุงภาษีสรรพสามิตเพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๗,๔๗๙ ล้านบาท

การจัดเก็บรายได้ภาษีทั้งหมดของปีงบประมาณ ๒๕๔๔ ปรากฏว่าสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ ๗๘๙,๒๔๓ ล้านบาท ซึ่งต่ำกว่าประมาณการในเอกสารงบประมาณ ๘๐๕,๐๐๐ ล้านบาท ร้อยละ ๒.๕ ในขณะที่ผลการจัดเก็บรายได้ทั้งหมดในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ ๒๕๔๕ ปรากฏว่ารัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้รวม ๒๐๑,๐๐๔ ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมาย ๙,๘๗๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๕.๒ (สูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ ๘.๔) ส่วนรายได้สุทธิสูงกว่าเป้าหมาย ๒,๓๘๑ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑.๔

จากปัญหาของหนี้คงค้างและภาระหนี้
จากงบประมาณที่อยู่ในระดับสูงนับแต่
วิกฤตเศรษฐกิจ ในปี ๒๕๔๐ รัฐบาลได้
พยายามดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
โดยความรอบคอบและรัดกุม เช่น
การลดเพดานเงินกู้ต่างประเทศ การ
ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจกู้เงินในประเทศ
ซึ่งมีสภาพคล่องสูง ต้นทุนต่ำ และการ
ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
ภาระหนี้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นใน
การบริหารหนี้ของประเทศ
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ
ร่างกฎหมายการบริหารหนี้สาธารณะ
เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยจะมี
การจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร
หนี้สาธารณะเพื่อกำกับดูแลด้าน
นโยบาย และจัดตั้งสำนักบริหาร
หนี้สาธารณะให้เป็นหน่วยงานระดับกรม
เพื่อกำกับดูแลด้านนโยบายการ
บริหารหนี้และการปฏิบัติ

๒.๑.๓ การบริหารหนี้สาธารณะให้อยู่ในระดับต่ำลง

๒.๑.๓.๑ การยกเว้นพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ

พ.ศ. เป็นการรวบรวมกฎหมายต่าง ๆ ที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการบริหารจัดการ
การหนี้ให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวเพื่อความคล่องตัว ซึ่งจะช่วยให้สามารถบริหารหนี้
สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการควบคุมดูแลการก่อหนี้ใหม่ให้อยู่ในแผน
สามารถควบคุมและบริหารการใช้จ่ายของรัฐบาลโดยการเก็บค่าธรรมเนียมการค้า
ประกันและจัดตั้งกองทุนเพื่อบริหารความเสี่ยงที่เกิดจากการค้าประกัน สามารถกำกับดู
แลและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และเป็นการเปิด
ช่องทางให้มีการควบคุมดูแลการก่อหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน
และหน่วยงานอื่นในกำกับของรัฐได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะมีส่วนช่วยเสริมสร้างความเชื่อ
ถือทางด้านการเงินและเครดิตของประเทศไทยในสายตาของสถาบันการเงินและนักลงทุน
ต่างประเทศได้เป็นอย่างมาก

๒.๑.๓.๒ การบริหารและปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภาครัฐ

ก่อหนี้ในประเทศสามารถจำแนกได้เป็นการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการ
ปรับโครงสร้างพันธบัตรตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงิน
กู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงได้
ดำเนินการออกพันธบัตรตามความจำเป็นด้านงบประมาณ ดังต่อไปนี้

□ ออกพันธบัตรรัฐบาลสำหรับปีงบประมาณ
๒๕๔๔ ครั้งที่ ๕ อายุ ๗ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔.๑๒๕ ต่อปี วงเงินประมูลได้
๑๔,๙๕๐ ล้านบาท (จาก ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท)

□ ออกพันธบัตรการออมทรัพย์สำหรับประชา
ชน ครั้งที่ ๑ วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับชดเชยงบประมาณขาดดุลปี ๒๕๔๔
โดยจำหน่ายให้แก่บุคคลธรรมดาและองค์กรสาธารณกุศล ซึ่งแบ่งเป็นพันธบัตรรุ่นอายุ
๓ ปี และ ๕ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔.๗๕ ต่อปี และ ๕.๗๐ ต่อปี ตามลำดับ และมีวงเงิน
รับจองทั้งสิ้น ๗,๓๖๖.๑๓ ล้านบาท และ ๙,๕๗๓.๖ ล้านบาท

อนึ่ง ในการดำเนินการควบคู่ไปกับการออกพันธ
บัตรได้มีการพิจารณาแนวทางการบริหารหนี้ที่จะลดภาระขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน
และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารเงินหนี้ โดยในระยะเวลา ๖ เดือนที่ผ่านมา ได้ดำเนินการ
ปรับโครงสร้างหนี้ดังต่อไปนี้

□ ปรับโครงสร้างหนี้ที่ครบกำหนดในวันที่ ๑๒ เมษายน และ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ วงเงินรวม ๙๖,๐๔๐ ล้านบาท โดยออกพันธบัตรรัฐบาลครบจำนวนดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๕

□ การจัดหาเงินกู้ระยะยาวทดแทนเงินกู้จาก ADB สามารถลดภาระดอกเบี้ยได้เป็นจำนวนเงินเทียบเท่าประมาณ ๒,๘๗๑ ล้านบาท

□ การออกพันธบัตร Samurai Bond ได้ให้ความเห็นชอบแนวทางการออกพันธบัตรชนิดจำหน่ายทั่วไปในตลาดทุนญี่ปุ่น (Samurai Bond) ในวงเงินรวม ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อการยืมหนี้เงินกู้ (Refinance) ของการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) วงเงิน ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท และของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) วงเงิน ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท

การทำ Refinance ของ กฟน. ในครั้งนี้ สามารถลดต้นทุนเงินกู้ลงได้โดยการกู้เงินภายใต้ ECP ทำให้ กฟน. สามารถประหยัดต้นทุนดอกเบี้ยได้รวมทั้งสิ้นประมาณ ๘๒๐ ล้านบาท หรือเทียบเท่าประมาณ ๓๐๓ ล้านบาท และการออก Samurai Bond จะทำให้ กฟน. สามารถประหยัดต้นทุนดอกเบี้ยได้อีกประมาณ ๓,๕๕๐ ล้านบาท หรือเทียบเท่าประมาณ ๑,๓๓๐ ล้านบาท โดยรวมทั้งสิ้นแล้ว กฟน. จะประหยัดต้นทุนดอกเบี้ยได้จำนวนประมาณ ๑,๖๓๓ ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน ๑๐๐ เยน ต่อ ๓๗ บาท) สำหรับกรณีบริษัทการบินไทย ฯ นั้น การออก Samurai Bond เพื่อการ Refinance เงินกู้ที่ได้ครบกำหนดแล้วและที่กำลังจะครบกำหนด นอกจากจะช่วยให้มีการชะลอเงินทุนไหลออกแล้ว ยังทำให้บริษัทสามารถลดภาระทางการเงินลงได้ อีกทั้งทำให้โครงสร้างเงินกู้มีความสอดคล้องกับอายุของเครื่องบินซึ่งมีอายุประมาณ ๑๕ ปี นอกจากนี้การที่บริษัทมีสัดส่วนรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศประมาณร้อยละ ๗๕ ของรายได้ทั้งหมด การ Refinance เงินกู้ดังกล่าวในสกุลเงินเดิมจึงไม่เป็นการเพิ่มความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนแต่อย่างใด

รัฐบาลได้มีนโยบายเร่งพัฒนาและฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินของประเทศให้สามารถเกื้อกูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจได้ตามปกติ ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสถาบันการเงินในระยะยาว ตลอดจนมุ่งพัฒนาและปรับบทบาทสถาบันการเงินของรัฐให้เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมกิจการที่มีศักยภาพในการสร้างรายได้ อย่างเร่งด่วน และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๒.๒ นโยบายการเงิน สถาบันการเงิน และตลาดทุน

๒.๒.๑ การเร่งพัฒนาและการฟื้นฟูระบบสถาบันการเงิน รัฐบาล

ได้ออกพันธบัตรตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ทั้งนี้กระทรวงการคลังสามารถดำเนินการโดยออกพันธบัตรรัฐบาลใหม่ หรือ Reopen พันธบัตรรุ่นเดิม อายุพันธบัตร ๙ - ๒๐ ปี กำหนดอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาดหรือไม่เกินอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรที่จะ Reopen รวมทั้งการออกตราสารเงินกู้ระยะสั้น อายุไม่เกิน ๖ เดือน และหรือทำสัญญาเงินกู้จากสถาบันการเงินที่อยู่ในความดูแลของรัฐ ซึ่งในเรื่องนี้ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างหนี้พันธบัตรรัฐบาลตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการเงินกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการออกพันธบัตรรัฐบาลไปแล้วจำนวนทั้งสิ้น ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และได้ชำระคืนต้นเงินไปแล้วบางส่วน จำนวน ๑,๐๓๔.๕๒ ล้านบาท คงเหลืออีกจำนวน ๔๙๘,๙๖๖.๔๘ ล้านบาท พันธบัตรรัฐบาลกรณีพิเศษ ๒๕๔๑/๓/๒ อายุ ๓ ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๐.๕ ต่อปี วงเงิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ที่ครบกำหนดชำระในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งกระทรวงการคลังไม่สามารถกู้เงินทั้งจำนวนจากตลาดการเงินในวันที่ถึงกำหนดชำระคืนในวันเดียวได้ และในการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะมีความเสี่ยงในการหาเงินให้ได้ในจำนวนที่เพียงพอแล้ว ยังมีผลกระทบต่อตลาดเงินและต้นทุนการกู้เงินอย่างมาก ทำให้ไม่สามารถระดมทุนเพื่อมาไถ่ถอนพันธบัตรได้ในราคาเดียว ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงจำเป็นต้องกำหนดแผนการกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ตามพระราชกำหนด ฯ โดยทยอยกู้เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องชำระโดยต้องดำเนินการกู้ตั้งแต่ลำดับครั้งที่ ๒ ของเดือนสิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นมา

สำหรับการแก้ปัญหาสถาบันการเงินที่รัฐเข้าไปแทรกแซงและการเพิ่มความแข็งแกร่งให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐนั้น นอกจากการจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) ซึ่งปรากฏผลการดำเนินการในส่วนของนโยบายเร่งด่วนแล้ว ยังได้ดำเนินการให้ธนาคารโอเนกที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ให้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์เพชรบุรี (ซึ่งจะโอนหนี้ให้ บสท. ต่อไป) และพร้อมกันนี้ให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินขายหุ้นของธนาคารนครหลวงไทย และธนาคารศรีนครให้แก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งจะทำให้ธนาคารทั้งสองพ้นจากสถานภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ มีความคล่องตัวในการปรับปรุงฟื้นฟูกิจการให้มั่นคงมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสถาบันการเงินของประเทศต่อไป สำหรับธนาคารกรุงไทยและ

ธนาคารไทยธนาคารได้ดำเนินการให้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการและการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน โดยธนาคารทั้งสองได้โอนหนี้เสียให้ บสท. เช่นกัน นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (อาทิ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม และบริษัทประกันสินเชื่อขนาดย่อม) ให้เป็นกลไกสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่ภาคธุรกิจอีกด้วย

๒.๒.๒ การใช้สถาบันการเงินของรัฐเป็นตัวเร่งธุรกรรมทางเศรษฐกิจ ในภาวะที่เศรษฐกิจยังไม่ปกติ

๒.๒.๒.๑ ภายหลังจากการแยกหนี้เสียออกจากธนาคารของรัฐ และการปรับเปลี่ยนผู้บริหาร ได้มีการดำเนินการให้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐเป็นแกนนำในการพิจารณาการขยายสินเชื่อ โดยมีเป้าหมายให้ปล่อยกู้เพิ่มประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท ในปีแรก

๒.๒.๒.๒ เพื่อสนับสนุนการอำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้จัดทำโครงการประกันสินเชื่อแบบรับความเสี่ยงร่วมกันสำหรับสินเชื่อใหม่ของ SMEs ทั้งนี้ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบันการเงินของรัฐ ๕ แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารไทยธนาคาร ธนาคารนครหลวงไทย ธนาคารศรีนคร และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม กับบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ โดยมีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปีนับแต่วันลงนามในบันทึกความตกลง

๒.๒.๒.๓ การให้สินเชื่อเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการส่งออก

สืบเนื่องจากปัญหาการขาดสภาพคล่องในธุรกิจต่าง ๆ ของประเทศและหลายบริษัทไม่สามารถกู้เงินมาใช้เพื่อดำเนินธุรกิจได้ เพราะปัญหาสภาพคล่อง ในส่วนของภาคการส่งออก บริษัทส่งออกทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามปกติ เพราะธนาคารไม่สามารถปล่อยเงินกู้เพื่อการผลิตในการส่งออกได้เต็มกำลัง ธนาคารศรีนคร และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ได้อนุมัติสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการแล้วทั้งสิ้น ๑,๐๔๑ ราย เป็นเงิน ๖,๙๘๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๔๔ (มกราคม - ๒๑ กันยายน) และธนาคารจะยังคงให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งโครงการสามประสานกู้เศรษฐกิจส่งออก โดยมีหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ส่งเสริมการส่งออกคือกระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาด

ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง และต่อเนื่องนั้น ประสบการณ์ในหลาย ๆ ประเทศ พบว่า ธนาคารพาณิชย์จะไม่กล้าปล่อยกู้ไปอีกหลายปีส่งผลให้การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเกิดขึ้นได้ยาก รัฐบาลจึงได้มีนโยบายที่จะใช้ธนาคารพาณิชย์ของรัฐเป็นตัวเร่งธุรกรรมทางเศรษฐกิจ ในภาวะที่เศรษฐกิจยังไม่ปกติ (Lead Bank)

ย่อม และกรมส่งเสริมการส่งออกร่วมกันออกมาตรการและวิธีการให้สินเชื่อแก่ผู้ส่งออกที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีปัญหาสภาพคล่องเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจการส่งออกได้ตามปกติ ตลอดจนขยายการส่งออกให้เพิ่มมากขึ้น

๒.๒.๒.๔ โครงการเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยอาคารเช่าชื่อในโครงการเคหะชุมชนรวมค่าแห่งของการเคหะแห่งชาติ โดยธนาคารกรุงไทย ซึ่งได้กำหนดเป็นเงินกู้ระยะยาว อัตราดอกเบี้ยต่ำ วงเงิน ๕๐๐ ล้านบาทได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจแล้ว เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

สำหรับในส่วนการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) นั้น คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ ธปท. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานโดยได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง กฎระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับรัฐวิสาหกิจทั่วไป รวมทั้งให้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง กฎระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปเช่นเดียวกับ ธปท. ตั้งแต่วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ เป็นต้นไปด้วย

Matching Fund มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีเงินตราต่างประเทศมาลงทุนในประเทศ โดยรัฐบาลไทยเข้าร่วมทุนไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของวงเงินลงทุน แต่ไม่ต้องบริหารกองทุน ทั้งนี้จะให้มืออาชีพเข้าดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับต่างประเทศ

๒.๒.๓ การพัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน เพื่อส่งเสริมการระดมทุนและการออมระยะยาวของภาคธุรกิจและประชาชน รัฐบาลได้จัดตั้ง Matching Fund กำหนดแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุน ซึ่งครอบคลุมถึงมาตรการฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทย โดยการเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของบริษัทจดทะเบียนที่ดีและมีคุณภาพในตลาดหลักทรัพย์เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้ตามความสนใจและความเหมาะสม การขยายฐานนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของตลาดหลักทรัพย์ ในขณะเดียวกัน จะช่วยให้ตลาดทุนไทยมีขนาดใหญ่ มีสภาพคล่องและมีความแข็งแกร่งขึ้น เพิ่มทางเลือกในการระดมทุนให้แก่บริษัทไทย และช่วยลดภาระหนี้สินในการกู้ยืมของบริษัทไทย และสร้างตลาดทุนให้มีความสำคัญทัดเทียมตลาดเงินของประเทศด้วย ทั้งนี้ได้ดำเนินมาตรการหลักเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาตลาดทุนไทย ดังนี้

๒.๒.๓.๑ **ปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล** เพื่อจูงใจให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ฯ โดยบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในปัจจุบันหรือที่กำลังจะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ฯ ได้รับการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราร้อยละ ๓๐ เหลือร้อยละ ๒๕ ของกำไรสุทธิ และปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากอัตราร้อยละ ๓๐ เหลือร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิ

สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เป็นบริษัทจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI)

๒.๒.๓.๒ แก้ไขปัญหาของการซื้อขายตราสารหนี้ เพื่อให้การซื้อขายตราสารหนี้มีความคล่องตัวและเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนยิ่งขึ้น ได้จัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะของการซื้อหรือขายตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ใด ๆ โดยธนาคาร ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และกิจการยืมธนาคารพาณิชย์ บนฐานสุทธิ (net) ของแต่ละเดือนภาษีและยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยที่ได้จากตั๋วเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ในส่วนที่เกินกว่าจำนวนที่คำนวณได้ตามระยะเวลาที่ผู้มั่งเงินได้ถือครอง

๒.๒.๓.๓ แก้ไขปัญหาของการทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Securitization) เพื่อสนับสนุนการทำธุรกรรมแปลงสินทรัพย์ให้เป็นหลักทรัพย์ ให้ลูกหนี้ที่จะต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัยให้นิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle - SPV) ที่ต้องการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ยังคงได้รับสิทธิหักค่าลดหย่อนดอกเบี้ยการกู้ยืมเงินเพื่อที่อยู่อาศัยได้เช่นเดียวกับการชำระดอกเบี้ยให้นิติบุคคลผู้โอนสินทรัพย์ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (Originator) ตามที่เคยได้สิทธิอยู่เดิมและยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเฉพาะกิจ (SPV) ในการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์เป็นจำนวนเงินเท่ากับเงินสำรองที่กันไว้มาหักค่าใช้จ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้

๒.๒.๓.๔ แก้ไขหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ของการยกเว้นภาษีเงินได้กรณีกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund - RMF) เพื่อสร้างวัฒนธรรมการลงทุนแบบระยะยาวให้ผู้ซื้อหน่วยลงทุนใน RMF สามารถโอนย้ายเงินบางส่วนจากกองทุนหนึ่งไปยังอีกกองทุนหนึ่งได้โดยยังคงได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่นเดิม และผู้ถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๕ ปี เมื่อครบอายุ ๕๕ ปี หรือทุพพลภาพสามารถถือหน่วยลงทุนต่อไปได้ โดยจะซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มเติมบางส่วนหรือไม่ก็ได้ ในขณะที่ผู้ซื้อหน่วยลงทุนปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้คืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา โดยหากได้มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีปรับปรุงการเสียภาษีในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาให้ถูกต้องภายในเดือนมีนาคมและปีถัดจากปีที่ปฏิบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ก็จะไม่มีการปรับเงินเพิ่มและยังคงสามารถนับอายุถือหน่วยลงทุนต่อเนื่องไปได้

มาตรการการซื้อหุ้นคืน

- (๑) ซื้อคืนหุ้นจากผู้ถือหุ้นที่ออกเสียงไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการลงมติแก้ไขข้อบังคับของบริษัทที่เกี่ยวกับสิทธิในการออกเสียงและสิทธิในการรับเงินปันผลและ
- (๒) ซื้อคืนหุ้นเพื่อการบริหารทางการเงิน ในขณะที่บริษัทมีกำไรสะสมและมีสภาพคล่องส่วนเกิน โดยมีความสามารถที่จะชำระหนี้ที่จะถึงกำหนดได้ภายใน ๖ เดือน ชำรงหนี้และไม่เป็นเหตุให้บริษัทประสบปัญหาทางการเงิน

มาตรการสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศในระยะยาว และที่สำคัญที่สุด สิ่งประเทศจะได้รับในเรื่องของการเพิ่มช่องทางการตลาดและส่งเสริมการขาย การถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหาร การส่งเสริมให้มีการทำการวิจัย และการพัฒนาการบริหารจัดการในเชิงรุกนั้น ถือว่าเป็นประโยชน์อย่างถาวรแก่ประเทศชาติ

๒.๒.๓.๕ มาตรการการซื้อหุ้นคืน (Treasury Stock) เพื่อ

เป็นการเปิดโอกาสให้บริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ฯ สามารถซื้อหุ้นของบริษัทคืน จำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืน จึงได้ดำเนินการให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับบริษัทมหาชนที่มีความต้องการจะซื้อคืนหุ้นของบริษัทตนเอง หรือจำหน่ายหุ้นที่ซื้อคืน หรือตัดหุ้นที่ซื้อคืนได้ใน ๒ กรณี

๒.๒.๓.๖ การแต่งตั้งคณะกรรมการบรรษัทภิบาลแห่งชาติ

เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการ ระบบ และวิธีการดำเนินการที่จะบรรลুবรรษัทภิบาลที่ต้องการยกระดับให้สูงขึ้นแก่สถาบัน สมาคม บริษัท และหน่วยงานของรัฐในตลาดทุนให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุง นโยบาย และวิธีดำเนินการ รวมทั้งกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับด้วย

๒.๓ การกำหนดยุทธศาสตร์การสร้างแรงจูงใจให้ชาวต่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ

รัฐบาลมุ่งที่จะดึงนักลงทุนและผู้มีความรู้จากต่างประเทศเข้ามา ขณะเดียวกันก็รักษานักลงทุนและผู้มีความรู้ชาวต่างประเทศที่อยู่ในประเทศไทยแล้วให้อยู่ต่อไปโดยใช้มาตรการจูงใจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของแรงงาน การให้สิทธิในการเช่าที่ดิน การซื้ออาคารชุดและที่ดิน การให้ถิ่นที่อยู่ การให้สัญชาติ รวมไปถึงการอำนวยความสะดวกในเรื่องของการออกวีซ่าเพื่อสนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวด้วย ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการจัดตั้งสำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค (Regional Operating Headquarters) เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศและส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าการลงทุนของภูมิภาค ได้มีการออกมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลลงเหลือร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิให้แก่สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค และยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่คนต่างด้าวซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงาน ฯ โดยจะให้เป็นการทั่วไปและตลอดไปสำหรับผู้ประกอบกิจการที่จะมาก่อตั้งสำนักงาน ฯ ที่เข้าข่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้มาตรการดังกล่าวได้มีการศึกษาเปรียบเทียบและพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับมาตรการด้านภาษีที่ประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียได้ใช้ในการจูงใจในการก่อตั้งสำนักงาน ฯ นอกจากนี้ ยังดำเนินการให้สิทธิประโยชน์ที่มีโชภาษี ซึ่งในกรณีนี้ที่สำนักงาน ฯ เข้าข่ายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด สำนักงาน ฯ จะต้องยื่นขอใช้สิทธิภายใน ๓ ปี ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นและเร่งรัดให้มีการจัดตั้งสำนักงาน ฯ ในประเทศไทยโดยเร็ว

๒.๔ การกระตุ้นการฟื้นตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

๒.๔.๑ ทักลดหย่อนภาษีในการซื้ออาคาร อาคารพร้อมที่ดิน ห้องชุด ในอาคารชุด หรือที่ดินพร้อมกับว่าจ้างสร้างอาคารในที่ดิน บุคคลธรรมดาที่ซื้ออสังหาริมทรัพย์ สามารถนำเงินดาวน์หรือเงินค่าซื้อสินทรัพย์ดังกล่าวมาหักเป็นค่าลดหย่อนภาษีพิเศษ เพิ่มเติมจากค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และเงินได้ที่จ่ายไปนั้นต้องเป็นผู้มีเงินได้เอง โดยมีเงินที่ได้นั้นได้มาจากการกู้ยืมเงินจากผู้อื่น ขณะเดียวกันหากเป็นการผ่อนชำระราคาซื้ออาคารโดยใช้เงินที่กู้ยืมมาจากผู้อื่นให้ได้รับสิทธิที่หักที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๔.๒ ทักค่าสิทธิหออและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้น (Initial Allowance) สำหรับการซื้ออาคารถาวรเป็นกรณีพิเศษ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีการซื้ออสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นอาคารถาวรเพื่อใช้เป็นสถานประกอบการสามารถหักค่าสิทธิหออและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้ ในวันที่โอนทรัพย์สินในอัตราร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าต้นทุนที่ซื้อ มา สำหรับมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้ทยอยหักได้ ๒๐ ปี ตามเกณฑ์ปกติ

๒.๔.๓ โครงการสินเชื่อร้อยละ ๑๐๐ ของราคาประเมินหรือตามราคาซื้อขายของธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ชอส.) เพื่อสร้างอุปสงค์ในกลุ่มข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อแน่นอนและมั่นคง โดยสนับสนุนสินเชื่อแก่ข้าราชการที่คาดว่าจะร่วมโครงการประมาณ ๑๓๒,๐๐๐ คน ที่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการในรูปแบบค่าเช่าบ้านเป็นเงินประมาณ ๓,๑๘๓ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๔.๔ โครงการนำร่องการแก้ไขปัญหาวิกฤตอสังหาริมทรัพย์ภาคเอกชน ได้มอบให้การเคหะแห่งชาติ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ สุซุมวิท และธนาคารกรุงไทย คัดเลือกโครงการสินทรัพย์ที่หนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) มาดำเนินการพัฒนาต่อจนแล้วเสร็จ และให้การสนับสนุนด้านการเงินการลงทุน เพื่อจำหน่ายให้กับกลุ่มข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไป

สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไปจะดำเนินการคัดเลือกโครงการโดยมุ่งคัดเลือกจากโครงการที่มีปัญหาเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) จากธนาคารและสถาบันการเงินเอกชนซึ่งยังคงมีอยู่จำนวนมาก ทั้งในพื้นที่กรุงเทพฯ ฯ ปริมณฑล และภูมิภาคซึ่งคาดว่าเมื่ออยู่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ หน่วย และคาดว่าจะดำเนินการได้อีกในวงเงินประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ ซึ่งจะส่งผลให้ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐,๐๐๐ หน่วย

ปัญหานี้ที่สืบเนื่องมาเป็นระยะเวลานาน เกิดขึ้นจากความไม่สมดุลของอุปทานและอุปสงค์ในตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอสังหาริมทรัพย์ประเภทที่อยู่อาศัย ซึ่งยังคงเป็นที่ต้องการมากในหมู่ประชาชนทั่วไป รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ต้องการที่อยู่อาศัย พร้อมกับการเกื้อหนุนการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ จึงได้ออกมาตรการด้านภาษีเพื่อลดภาระของภาคเอกชน และสนับสนุนด้านการเงินเพื่อเสริมสร้างอุปสงค์

ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่ามีผู้ยื่นขอ ๒,๓๑๕ ราย คิดเป็นเงิน ๑,๖๒๑.๐๑ ล้านบาท ซึ่งได้มีการทำนิติกรรมไปแล้ว ๑,๗๕๕ ราย คิดเป็นเงิน ๑,๑๓๙.๘๖ ล้านบาท

โครงการนำร่องมี ๙ โครงการ คิดเป็นจำนวนหน่วยทั้งสิ้นประมาณ ๑๑,๒๐๐ หน่วย โดยมีมูลค่าโครงการทั้งสิ้นประมาณ ๖,๕๕๘ ล้านบาท ซึ่งจะส่งผลให้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้มีที่อยู่อาศัยจำนวน ๓๙,๒๐๐ คน

ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔
มีข้าราชการขององคมนตรีที่การกู้เงินจำนวน
๔๕,๕๖๙ ราย คิดเป็นจำนวนเงินรวม
๓๗,๐๕๔ ล้านบาท

๒.๔.๕ โครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของข้าราชการสมาชิก กบข.

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้จัดทำโครงการเงินกู้เพื่อสนับสนุนให้ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. สามารถซื้อที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยใหม่เบื้องต้นมีวงเงินที่ปล่อยสินเชื่อได้ประมาณ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ในเดือนมิถุนายนโดยอัตราดอกเบี้ยจะเท่ากับร้อยละ ๔.๕ ต่อปี คงที่ในเวลา ๓ ปีแรก และนับตั้งแต่วันที่ ๔ เป็นต้นไป อัตราดอกเบี้ยจะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๓ ปี บวกด้วยร้อยละ ๐.๗๕ โดยผู้กู้จะสามารถผ่อนส่งได้นานถึง ๓๐ ปี ภายใต้โครงสร้างการผ่อนชำระที่ ธอส. จัดให้เป็นพิเศษนี้จะช่วยส่งเสริมให้ข้าราชการ กบข. โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่มีรายได้น้อยมีโอกาสมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้จากการที่มีระยะเวลาผ่อนที่ยาว (๖๕ เท่าของรายได้สุทธิ) และค่างวดที่ต่ำกว่าทั่วไป นอกจากนี้ ยังมีแผนที่จะขยายขอบเขตโครงการดังกล่าวนี้ออกไปยังสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพต่อไป ทั้งนี้ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อการซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างที่อยู่อาศัยที่กู้ยืมจาก กบข. สามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการดังกล่าวจากสถาบันการเงินแหล่งอื่น ๆ แล้วต้องไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

๒.๔.๖ การขยายเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อสนับสนุน

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ได้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการขายอสังหาริมทรัพย์ ให้กับกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ทั้ง ๔ กองทุนที่ได้รับอนุมัติให้มีการจัดตั้งขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยฟื้นฟูธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ขณะเดียวกันได้ขยายเวลาการยกเว้นภาษีสำหรับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่จะสิ้นสุดระยะเวลาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นี้ ออกไปอีก ๑ ปี ได้แก่ การยกเว้นภาษีสรรพากร ในส่วนของค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม กรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้คงเหลือร้อยละ ๐.๐๑ และการปรับลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะ (รวมภาษีท้องถิ่น) กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์เป็นการค้าหากำไร ให้คงเหลือร้อยละ ๐.๑๑

๒.๕ การพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายด้านการเงินการคลัง

เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ได้ประกาศใช้กฎหมาย ๓ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อรองรับการจัดตั้งและดำเนินการของบรรษัท ฯ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติแก้ไข

เพิ่มเติมพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๔ และอยู่ระหว่างการพิจารณาอีก ๑๕ ฉบับ ประกอบด้วย ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ร่างกฎกระทรวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ผู้นำเงินตราต่างประเทศเข้าหรือออกไปนอกประเทศมีมูลค่ารวม ๑๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ ต้องสำแดงรายการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ร่างพระราชบัญญัติสถาบันประกันเงินฝาก พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติวิธีการสอบสวนความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีอากร ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรเพื่ออนุวัติความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งมาเลเซียว่าด้วยธรรมเนียมและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย ร่างพระราชบัญญัติศุลกากรเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำอัตราโทษ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร และหลักเกณฑ์เงื่อนไขเกี่ยวกับการงดฟ้องร้องคดีให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ร่างพระราชบัญญัติบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย พ.ศ. ❀